VÝCHOVNÝ ÚSTAV A STŘEDNÍ ŠKOLA DŘEVOHOSTICE
751 14, NOVOSADY 248, DŘEVOHOSTICE
tel./fax 581 711 022

DLOUHODOBÁ STRATEGIE PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Zpracovala: Mgr. Kateřina Hrabovská

Schválil: Mgr. Petr Zajíc

Mgr. Petr Zajíc
Digitálně podepsal Mgr. Petr Zajíc
Datum: 2019.09.09 12:38:40 +02'00'

1.Úvod

Strategie prevence rizikového chování je dokumentem s dlouhodobou platností, který bude stěžejním východiskem pro realizaci a tvorbu Minimálních preventivních programů pro jednotlivé školní roky. Strategie prevence vychází z MPP realizovaných v zařízení v uplynulých letech, čerpá ze zkušeností ověřených praxí.

Tato strategie prevence rizikového chování je základním dokumentem upravujícím postup organizace a všech jejich zaměstnanců směřujících k cílenému a systematickému komplexu opatření k prevenci, zamezení, případně potlačení, eliminace či snížení následků rizikového chování projevujících se u konkrétních chlapců v našem zařízení, případně ovlivňující jejich životy i mimo něj.

Vychází z povinností školských zařízení upravených v právních ustanovení především školského zákona č. 561/2004 Sb., zákona o výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních č. 109/2002 Sb, vyhlášky upravující podrobnosti výkonu ústavní výchovy a uložené ochranné výchovy ve školských zařízeních č. 438/2006 Sb., a metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dalších. Zároveň odpovídá požadavkům našich klientů, jejich zákonných zástupců, zaměstnanců a spolupracujících organizací podílející se na výchově a vzdělávání a celkovém rozvoji osobnosti našich dětí.

Minimální preventivní program tvoří páteř primárně a sekundárně preventivního působení v rámci ovlivňování plného spektra aktuálního rizikového chování v zařízení VÚ a SŠ Dřevohostice. Program vychází a je v souladu se závaznými metodickými pokyny MŠMT, právními dokumenty ČR, Vnitřním řádem VÚ a SŠ Dřevohostice, Koncepcí resocializace a reedukace VÚ a SŠ Dřevohostice a touto Strategií.

2. Cílová skupina a cíle Strategie prevence

Cílovou skupinu, na kterou se strategie prevence zaměřuje, tvoří **všechny děti umístěné v zařízení.** Jedná se o děti, které za sebou již mají osobní zkušenost s jedním nebo více druhů rizikového chování (experiment s NL, alkoholem, šikana, trestná činnost, masivní záškoláctví apod.). Těmto dětem již byla nařízena ústavní výchova, uložena ochranná výchova nebo alespoň vydáno předběžné opatření. Jedná se o jedince mužského pohlaví, kteří mají soudem nařízenou ústavní či uloženou ochrannou výchovou. V posledních letech se v našem zařízení zvyšuje počet dětí, které jsou v pedopsychiatrické péči a jsou medikované Na preventivní aktivity realizované v rámci strategie a z ní vyplývajícího preventivního programu potom dále navazuje skupinová i individuální práce s dětmi.

Další cílovou skupinu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci výchovného ústavu. V souladu s celkovým zaměřením strategie prevence bude zaměřena pozornost u této cílové skupiny zejména na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování dětí.
Neopominutelnou cílovou skupinou jsou potom také rodiče umístěných dětí a široká veřejnost vůbec.

Cílem Strategie prevence

Cílem strategie je výchova k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování, vedení ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti jako standardní součásti výchovně vzdělávacího procesu v prostředí našeho zařízení.

Dále pak motivace k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo a ochrana před dopady rizikového chování, pokud již nastalo ve výrazné formě.

3. Rizikového chování v našem zařízení

Vymezená cílová skupina částečně vykazuje známky sociálně problematického chování. Z uvedených skutečností vyplývá, že problém, na jehož ovlivňování se strategie prevence zaměřuje, je definován převážně sekundárně preventivně, samozřejmě s bohatým využitím primárně preventivních přístupů a strategií. Je proto nezbytné a užitečné ovlivňovat fixující se či již fixované postojové a behaviorální stereotypy prostřednictvím zážitkově pedagogických strategií (léčebně výchovné aktivity), postupů aktivního sociálního učení, výchovných prostředků i poradenských, psychologických a psychoterapeutických přístupů. V dlouhodobější perspektivě je potom v rámci na proces orientovaného ovlivňování cílená změna na úrovni projevů chování.

Z pohledu aktuální současné situace a se v našem zařízení jako nejrizikovější jeví:

a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, násilí, vandalismus, intolerance, rasismus a xenofobie,
b) záškoláctví
c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling

4. Řešení rizikového chování

Rizikové chování, které překračuje zákonné normy je vedením zařízení neodkladně oznamováno PČR, zákonným zástupcům, orgánům OSPOD, popř. odborným lékařům, je-li dítě v péči psychiatrů.
Méně závažné rizikové projevy, které jsou v rozporu s vnitřními normami zařízení, jsou řešeny dle příslušných ustanovení vnitřního řádu a dle hodnotícího systému.
Všichni pedagogičtí pracovníci zaznamenávají rizikové chování do příslušného záznamu dítěte. Evidence jednotlivých rizikových projevů je vedena v programu rozvoje osobnosti dítěte a průběžně slouží k vyhodnocování situace, stanovování aktuálních, či dlouhodobých řešení navrhovaných užším realizačním týmem prevence. Její vyhodnocení za školní rok je součástí hodnocení minimálního preventivního programu.

5. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Je pro nás maximálně důležitá komunikace s participujícími subjekty, především komunikace s orgány sociálně-právní ochrany a dalšími subjekty pracujícími s dítětem s rizikovým chováním a jeho rodinou. Spolupráci se sítí profesionálů pokládáme za nutný předpoklad pro vytvoření podmínek pro návrat dítěte do rodiny po úspěšném absolvování resocializačního a reedukačního programu.

Oblast školství
- pedagogicko - psychologická poradna
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi ohroženými rizikovým chováním
- Diagnostický ústav Olomouc,Ostrava, VÚ Žulová, VÚ Ostrava –Hrabůvka, SVP Koblov, SVP Tršice, SVP Valašské Meziříčí

Oblast zdravotnicví
- dětský lékař
- odborný lékař pedopsychiatr
- ambulantní psycholog
- spolupráce při realizaci protidrogové prevence

Oblast sociálních věcí
- krajská protidrogová koordinátorka
- sociální odbor, kurátoři
- kontaktní centrum Kappa – Help Přerov, Hranice
- PMS
- přestupková komise

Policie ČR
- Služba kriminální policie - oddělení nezletilých
- využít lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů

6. Závěr

Dlouhodobá Strategie prevence bude v následujících letech východiskem pro realizaci preventivních programů na jednotlivé školní roky. Poznatky a postřehy při realizaci Strategie, stejně tak, jako při realizaci preventivních programů, budou průběžně shromažďovány a projednávány v rámci metodických sdružení, případné problémové oblasti budou nahrazovány nebo modifikovány.